

Finančni načrt za leti 2022 in 2023

I.

OSNOVNI PODATKI

Društvo KOPRIVA, k.o. (v nadaljevanju: Kopriva) na podlagi dovoljenja Urada RS za intelektualno lastnino št. 31227-9/2017-68/102 z dne 26.7.2019 na območju Republike Slovenije kolektivno upravlja pravico do pravičnega nadomestila za tonsko ali vizualno snemanje, ki se vrši pod pogoji privatne in druge lastne uporabe, ki pripada avtorjem, izvajalcem, proizvajalcem fonogramov in filmskim producentom (v nadaljevanju: privatno reproduciranje).

Kopriva deluje v skladu z določili Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP), Zakona o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravicah (ZKUASP), Zakona o društvih (ZoD) ter v skladu s sklepi organov upravljanja (skupščine, nadzornega odbora ter posloводства).

Dovoljenje Koprive se nanaša na naslednje pravice in kategorije imetnikov pravic ter vrste varovanih del (1. odstavek 13. člena ZKUASP):

Pravica:	Pravica do pravičnega nadomestila iz 37. člena ZASP za tonsko ali vizualno snemanje, ki se izvrši pod pogoji privatne ali druge lastne uporabe iz 50. člena ZASP
Kategorije imetnikov pravic v skladu s 1. odstavkom 31. člena ZKUASP:	<ul style="list-style-type: none"> - Avtorji, - izvajalci, katerih izvedbe so posnete na fonogramih ali katerih izvedbe so posnete na videogramih ter - proizvajalci fonogramov in filmski producenti
Predmet varstva avtorske in sorodnih pravic:	Vse zvrsti varovanih del, ki se lahko kakorkoli reproducirajo s tonskim ali vizualnim snemanjem, ki se izvrši pod pogoji privatne ali druge lastne uporabe iz 50. člena ZASP

Vizija

Temeljni cilj delovanja Koprive je stroškovno učinkovito zbiranje nadomestil, hitra razdelitev med upravičene kolektivne organizacije ter povečanje blaginje imetnikov pravic, ob upoštevanju pravnega reda in zakonitosti poslovanja.

Poslanstvo

Učinkovito upravljanje s stalno optimizacijo vseh procesov v izrecno dobrobit imetnikov pravic.

Članstvo

Članica Koprive je lahko kolektivna organizacija:

- ki upravlja pravice imetnikov, ki so upravičeni do nadomestila in
- kateri je podeljeno dovoljenje za delitev tega nadomestila (v nadaljevanju: dovoljenje za delitev) imetnikom pravic, katerih pravice kolektivno upravlja, ter
- ki društvo kot kolektivno organizacijo pooblasti za upravljanje pravice do nadomestila ter ob včlanitvi podpiše zavezo, da bo sredstva, prejeta od društva kot kolektivne organizacije, razdelila in izplačala upravičenim imetnikom pravic najpozneje v septembru v letu, v katerem je sredstva od društva kot kolektivne organizacije prejela.

Na Skupščini imajo pravico do glasovanja vse članice kolektivne organizacije. Vsaka članica ima en glas. Koprive ima na današnji dan tri članice:

- AIPA, k.o.,
- IPF, k.o.,
- ZAMP - združenje avtorjev Slovenije k.o.,

prizadeva pa si za čimprejšnjo včlanitev Združenja SAZAS k.o.. Skupščina odloča o:

- sprejemu statuta in vsaki spremembi statuta;
- imenovanju, razrešitvi, prejemkih ter drugih denarnih in nedenarnih ugodnostih članov nadzornega odbora;
- pravilih o delitvi zbranih nadomestil, do katerih so upravičeni imetniki pravic;
- pravilih o uporabi nerazdeljenih zneskov zbranih nadomestil;
- pravilih o politiki vlaganja zbranih nadomestil v bančne depozite in uporabi teh prihodkov;
- pravilih o stroških poslovanja;
- uporabi nerazdeljenih nadomestil;
- pravilih o namenskih skladih;
- odobritvi združitve, ustanovitvi podružnice in pridobitvi deleža v zunanjem izvajalcu;
- imenovanju revizorja;
- sprejemu letnega poročila;
- potrditvi pogodbe z zunanjim izvajalcem in njenih sprememb in
- o vprašanjih iz zadnje alineje 1. odstavka 25. člena ZKUASP.

II.

PREGLED POSLOVANJA V LETU 2021

SPLOŠNO

Podobno kot leto poprej, je tudi leto 2021 potekalo v znamenju vpliva epidemije covid-19 tako na poslovanje zavezancev kot na poslovanje Koprive. Višina zbranih nadomestil je namreč ob učinkovitosti lastnega delovanja odvisna tudi od sprememb potrošniških navad ter od uspešnosti poslovanja zavezancev, oboje pa je bilo v času epidemije odvisno tako od globalnih gospodarskih tokov kot od ukrepov na domačem trgu. Potrošnja izdelkov, za katere Kopriva zbira nadomestilo, je bila zaznamovana s spremembo nakupovalnih navad ter z obsegom dela in izobraževanja na domu, zavezanci pa so se spopadali z razpoložljivostjo in dobavljivostjo izdelkov, nihanjem cen surovin ter izdelkov na trgu, razpoložljivostjo delovne sile, omejitvami transportnih poti in logističnih procesov, interventnimi ukrepi v maloprodaji ter s podobnimi izzivi.

ZBRANA NADOMESTILA IN STROŠKI POSLOVANJA V 2021

Iz preglednice so razvidni ključni finančni podatki za leto 2021:

ZBRANA NADOMESTILA (ZN)	v EUR	indeks
- Načrt	2.400.400	
- Realizacija	3.087.485	1,28
STROŠKI	v EUR	Indeks
- Načrt	368.400	
- Realizacija	376.301	1,02
DELEŽ STROŠKOV V ZBRANIH NADOMESTILIH	v %	Indeks
- Načrt	15,35	
- Realizacija	12,18	0,79

POVZETEK

Ob 28% preseganju načrta na ZN je bil načrt stroškov presežen le za dobra 2% (cca 1/5 nižji delež od načrtovanega).

III.

NAČRT DELA 2022 in 2023

ZBIRANJE NADOMESTIL

Kopriva na podlagi sklenjenega Skupnega sporazuma zbira nadomestila iz naslova pravice do pravičnega nadomestila za tonsko ali vizualno snemanje, ki se vrši pod pogoji privatne ali druge lastne uporabe.

ZAVEZANCI

V letu 2021 smo imeli urejena razmerja s 103 aktivnimi zavezanci za plačilo nadomestila. Stečajnih postopkov ali opustitve dejavnosti večjega števila zavezancev tekom leta nismo zaznali. Odnosi z zavezanci so korektni, pravočasnost oddajanja poročil ter plačilna disciplina sta ustrezno zagotovljeni.

Zoper enega zavezanca smo zaradi suma kršitve določil ZASP in Skupnega sporazuma pri Tržnem inšpektoratu RS vložili zahtevek za izvedbo postopka inšpekcijskega nadzora, zavezanec pa je po opravljenem nadzoru pristopil k urejanju razmerja s Koprivo. Zavezanec, zoper katerega smo sprožili postopek pri Tržnem inšpektoratu RS v poslovnem letu 2020, je kršitev odpravil in razmerje s Koprivo ustrezno uredil.

Kopriva bo tudi v prihodne nadaljevala z identifikacijo novih zavezancev ter z ustrezno ureditvijo razmerij.

ZBIRANJE NADOMESTIL

V 2021 smo nadomestila zbirali tako za tekoče leto kot tudi za obveznosti zavezancev, ki so nastale v obdobjih druge polovice leta 2019 in tekom leta 2020, za katere pa so zavezanci podali poročila v letu 2021.

V letih 2022 in 2023 večjega obsega zbiranja nadomestil za obveznosti zavezancev, ki so nastale v preteklih letih, ne predvidevamo več.

Za nadaljnje uspešno delovanje na področju zbiranja nadomestil bo potrebno izvajati naslednje ukrepe:

- 1) spremljanje stanja na trgu in identifikacija novih zavezancev (spremljanje maloprodaje, spleta oz. spletnih komunikacij zavezancev ter medijske pojavnosti posameznih zavezancev);
- 2) preverba poročil posameznih zavezancev po individualnih pogodbah;
- 3) uvedba postopkov zoper posamezne zavezance (TIRS, sodišče);
- 4) prizadevanja za spremembo zakonodaje, predvsem v smeri izboljšanja dostopa do relevantnih podatkov;
- 5) prizadevanja za pridobitev stališč, strokovnih mnenj in podatkov tretjih oseb, s katerimi bi podprli zgoraj naštetih dejavnosti, v sodelovanju s FURS, SURS in Carinsko upravo RS, URSIL, TZS, agencijami za tržne raziskave ter s pravnimi strokovnjaki;
- 6) spremljanje mednarodne zakonodaje in prakse ter sodelovanje s tujimi kolektivnimi organizacijami oz. krovnimi združenji.

SPECIFIČNA PODROČJA

V poslovanju se soočamo z nekaterimi specifičnimi vprašanji, ki bodo predmet nadaljnega podrobnega raziskovanja in ukrepanja v praksi. Gre predvsem za naslednja področja:

- a) individualni uvozi izdelkov v okviru spletne oz. čezmejne trgovine (definicija uvoznika, 38. člen ZASP), pri čemer bomo upoštevali pozitivno stališče MGRT z dne 24.6.2022;

- b) status t.i. »refurbished« izdelkov (37. člen ZASP), pri čemer bomo upoštevali pozitivno stališče MGRT z dne 24.6.2022;
- c) spremembe tehnologije na področju novih izdelkov, ki omogočajo tonsko ali vizualno snemanje;
- d) zavezanost nadomestila za ponudnike storitve shranjevanje v oblaku, pri čemer bomo upoštevali sodbo Evropskega sodišča z dne 24.3.2022 v zadevi C-433/20.

Nekatera področja so že del rednih aktivnosti Koprive, vendar seznam zavezancev še ni zaključen. Za preučitev teh specifičnih tem ter za ustrezno ukrepanje bo Kopriva tudi v bodoče spremljala in analizirala področje ter ustrezno ukrepala.

MEDNARODNI ODNOSI

KOPRIVA v naslednjih letih načrtuje bolj intenzivno sodelovanje z mednarodnimi in regionalnimi organizacijami s področja privatnega reproduciranja.

DELITEV ZBRANIH NADOMESTIL

Kopriva je do vključno 30.6.2022 opravila že 9 zaporednih kvartalnih delitev in bo tudi v bodoče redno, skrbno in natančno dodeljevala zbrana nadomestila upravičnim kolektivnim organizacijam z dovoljenjem za delitev in za imetnike pravic, ki jih te kolektivne organizacije zastopajo. Kopriva bo v skladu s Pravili o delitvi zbranih nadomestil opravljala dodelitev in izplačilo zbranih nadomestil kolektivnim organizacijam kvartalno, in sicer z zamikom enega kvartala (primer: za prvi kvartal se delitev med kolektivne organizacije opravi do konca drugega kvartala), najpozneje pa v treh mesecih po koncu poslovnega leta, v katerem so bila nadomestila zbrana.

Delitev zbranih nadomestil med posamezne vrste imetnikov pravic je določena v 31. členu ZKUASP, delitev med upravičene kolektivne organizacije pa je določena v Statutu in v Pravilih o delitvi zbranih nadomestil Koprive z dne 20. 6. 2019, kot sledi:

Upravičene kategorije imetnikov pravic ter delež po ZKUASP	KO, ki predstavljajo kategorije imetnikov pravic	Delež po Pravilih o delitvi	Imetniki pravic
40% - AVTORJI	SAZAS	40,75%	Avtorji glasbenih del
	AIPA	40,75%	Avtorji AV del
	ZAMP	11,50%	Avtorji literarnih del
	REZERVACIJA	7,00%	Avtorji, ki so do nadomestila upravičeni, a še nimajo kolektivne organizacije, pri čemer avtorjem likovnih del pripada ½ in avtorjem fotografskih del ½ te rezervacije
30% - IZVAJALCI	AIPA	½	Izvajalci, katerih izvedbe so posnete na videogramih
	IPF	½	Izvajalci, katerih izvedbe so posnete na fonogramih
30% - FILMSKI PRODUCENTI in PROIZVAJALCI FONOGRAMOV	AIPA	½	Filmski producenti
	IPF	½	Proizvajalci fonogramov

IV.

FINANČNI NAČRT 2022 in 2023

SPLOŠNO

Finančni načrt sloni na:

- analizi poslovanja Koprive in zavezancev v preteklih letih;
- spremljanju trendov proizvodnje, uvoza in potrošnje izdelkov;
- nadaljevanju procesa identifikacije zavezancev ter povečanju števila urejenih razmerij.

V letih 2022 in 2023 pričakujemo vplive naslednjih dejavnikov:

a) negativni dejavniki:

- znižanje napovedi gospodarske rasti v Republiki Sloveniji in EU;
- napovedi rasti inflacije, podražitve energentov, surovin ter cen izdelkov in storitev;
- nadaljevanje motenj v proizvodnih in dobavnih procesih izdelkov;
- pričakovano krčenje potrošnje prebivalstva;
- ugotovljen trend zmanjšanja količin uvoženih izdelkov v zadnjem letu;
- rast obsega čezmejnih nakupov in nakupov rabljenih ter refurbished izdelkov.

b) pozitivni dejavniki:

- boljša pripravljenost gospodarstva na vplive epidemije koronavirusa SARS-CoV-2;
- pričakovana rast digitalizacije v Republiki Sloveniji;
- napovedi postopne stabilizacije rasti inflacije ter cen izdelkov;
- letne uskladitve tarif Koprive s povprečnim indeksom rasti cen življenjskih potrebščin, ki ga objavlja Statistični urad RS za preteklo leto;
- pričakovani napredek pri urejanju zaračunavanja nadomestil za prej omenjena specifična področja.

FINANČNI NAČRT

Prihodki	2020		2021		2022	2023
	Načrt	Realizacija	Načrt	Realizacija	Načrt	Načrt
Zbrana nadomestila	2.200.000	3.123.996	2.400.000	3.087.485	3.000.000	3.200.000
Drugi prihodki	300	3.439	400	0	0	0

Stroški	2020		2021		2022	2023
	Načrt	Realizacija	Načrt	Realizacija	Načrt	Načrt
Stroški	337.000	340.487	368.400	376.300	398.000	420.000
Drugi odhodki	0	0	0	11	0	0
Delež stroškov	15,35%	10,90%	15,35%	12,18%	13,26%	13,12%

OBRAZLOŽITEV FINANČNEGA NAČRTA ZA 2022 IN 2023

a) ZBRANA NADOMESTILA

Z izzvenom prvotnega šoka covid epidemije smo v preteklem letu na trgu zaznali dva trenda: priča smo bili manjšemu padcu količin uvoženih izdelkov ter precejšnjemu povišanju cen le-teh. V letu 2021 se je v odnosu na preteklo leto količina proizvodov, za katere se plačuje nadomestilo, objektivno zmanjšala (v prvih petih najbolj donosnih kategorijah izdelkov v povprečju za 2%, v ostalih kategorijah pa bistveno več), kljub temu pa se je letna višina zbranih nadomestil povečala za 17%. Razloge za takšno razliko med količinami uvoženih izdelkov in vrednostjo zbranih nadomestil lahko najdemo v gospodarskih, inflacijskih in drugih dejavnikih v covid razmerah:

- **dvig vrednosti** - povečano povpraševanje in zmanjšana ponudba izdelkov; podražitev cen izdelkov, kar se odraža v dvigu nadomestil za naprave; redistribucija oz. sprostitvev prihrankov prebivalstva v 2020 in 2021, ipd.;
- **padec količin** - zaključek covid šoka; nadaljevanje ovir pri dobavljivosti izdelkov; inflacija, ki je prizadela tudi druga področja življenj potrošnikov; spremembe potrošniških navad (individualni in nenadzorovani spletni nakupi iz tujine; refurbished izdelki; shranjevanje v oblaku; rast zmogljivosti nekaterih naprav; manj inovacij, ki so do sedaj poganjale interes za nakupe naprav; podaljšan rok uporabe naprav; ipd.).

Kljub posameznim mesečnim količinskim in cenovnim nihanjem tekom leta 2021 takšna izrazita dinamika na letnem nivoju končnih poslovnih rezultatov Koprive ni bistveno ogrozila. V skladu z gospodarskimi napovedmi pa pričakujemo, da se bosta trenda nadaljevala tudi tekom 2022 in 2023.

Ob tem je potrebno upoštevati, da smo v začetnem obdobju delovanja Koprive nadomestila zbirali tako za tekoča obdobja kot tudi za obveznosti zavezancev, ki so nastale v preteklih obdobjih (vse do druge polovice leta 2019). V letih 2022 in 2023 večjega obsega zbiranja nadomestil za obveznosti zavezancev, ki so nastale v preteklih letih, ne predvidevamo več.

Zato bo Kopriva v bodoče še več pozornosti namenjala nadaljnjemu podrobnejemu spremljanju dinamike na trgu, identifikaciji in nadzoru zavezancev, uvedbi posameznih postopkov, nadzoru čezmejnega trgovanja, spremljanju sprememb tehnologije in potrošniških navad ter prizadevanjem v smeri ustreznega usklajevanja zakonodaje ter Skupnega sporazuma.

b) STROŠKI POSLOVANJA

Na podlagi zgoraj opisanih dejavnikov in na podlagi zadnjih napovedi stopenj inflacije za leto 2022 (*za Slovenijo je ta v maju 2022 znašala 8,7%, za EU pa 8,1%*) načrtujemo povečanje vsote stroškov za 5,8%, za leto 2023 pa za 5,5%.

Tveganja, ki lahko še dodatno vplivajo na višino načrtovanih stroškov:

- dodatno stopnjevanje inflacije, ki vpliva na dvig stroškov dela in drugih storitev;
- stroški urejanja specifičnih delovnih področij Koprive, vključno s postopki;
- novi postopki, ki bi jih morebiti v bodoče sprožalo Združenje SAZAS.

Med načrtovane niso vključeni nekateri stroški, ki jih je v trenutku priprave finančnega načrta nemogoče zanesljivo napovedati, npr.:

- stroški v povezavi z novima članoma Nadzornega odbora Koprive: en član izmed avtorjev glasbenih del (SAZAS) ter en član izmed avtorjev likovnih oz. fotografskih del (nova kolektivna organizacija);
- morebitni postopki zoper zavezance s sedežem v tujini ter stroški mednarodnega sodelovanja.

Delež stroškov v razmerju do zbranih nadomestil je bil v prvih letih delovanja Koprive sorazmerno nizek, saj je bila masa zbranih nadomestil zaradi zbiranja za obveznosti zavezancev iz preteklih obdobj sorazmerno visoka. Ker tega v prihodnje ne predvidevamo več, je ob pričakovanem zmanjšanju letne mase zbranih nadomestil ter ob zgoraj opisanih razlogih za povišanje stroškov za leto 2022 načrtovan delež stroškov v višini 13,26%, za leto 2023 pa v višini 13,12%.

Predvidena razčlenitev stroškov (za leto 2022):

	Postavka	Odstotek glede na vse zbrane avtorske honorarje
1	stroški, povezan z zbiranjem avtorskih honorarjev in nadomestil	1,52%
2	stroški, povezan z delitvijo avtorskih honorarjev in nadomestil	0,01%
3	odvetniški stroški	0,70%
4	stroški informacijske tehnologije	0,43%
5	stroški dela	3,28%
6	stroški zunanjih izvajalcev	4,21%
7	drugi stroški poslovanja kolektivne organizacije: <ul style="list-style-type: none"> - stroški delovanja nadzornega odbora - drugi stroški	3,11%

Ljubljana, 30. junij 2022

Nikola Sekulović
Poslovodja

